

Dôležité kontakty:

Rada vlády SR pre trvalo udržateľný rozvoj
Úrad vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava
tel.: 02/ 572 951 11, fax: 02/ 524 975 95
web: www.government.gov.sk, e-mail: urad@vlada.gov.sk

Regionálne environmentálne centrum SLOVENSKO (REC)
Vysoká 18, 811 06 Bratislava
tel.: 02 / 526 329 42, fax: 02 / 529 642 08
web: www.rec.sk, e-mail: rec@changenet.sk

Spoločnosť pre trvalo udržateľný život v Slovenskej republike STUŽ/SR
Staroturský chodník 1, 811 01 Bratislava 1
tel./fax: 02 / 544 106 47
web: www.stuz.sk, e-mail: stuz@nexta.sk

VOKA
vidiecka organizácia pre komunitné aktivity
Námestie Štefana Moyzesa 4, 974 01 Banská Bystrica
tel.: 048 / 415 16 91-2, fax 048 / 415 16 93
web: www.voka.sk, e-mail: voka@voka.sk

MVO Ľudia a voda
Čermelácká cesta 24, 040 01 Košice
tel./fax: 055 / 799 88 06 - 08
web: www.changenet.sk/ludiaavoda, e-mail: mvovlav@changenet.sk

ETP Slovensko – Centrum pre udržateľný rozvoj
Zemplínska 15/A 2, 040 01 Košice
tel./fax: 055 / 728 88 56 -8,
web: www.etp.sk, e-mail: etp@ke.etp.sk

Vidiecky komunitný fond, n. f.
Nám. Š. Moyzesa 4, 974 01 Banská Bystrica
tel.: 048 / 415 16 91
web: www.vkf.sk

ProPolis, n.o.
Nezisková organizácia pre trvalo udržateľný život, občianske aktivity a rozvoj demokracie v piešťanskom regióne
Hlboká 16, 921 01 Piešťany
web: www.propolis.sk
e-mail: propolis@propolis.sk

A-projekt n. o.
Moyzesova 176, 033 01 Liptovský Hrádok
tel./fax: 044 / 522 12 14
web: www.aprojekt.sk, e-mail: aprojekt@aprojekt.sk

Občianske združenie ArTUR
Architektúra pre trvalo udržateľný rozvoj
H. Meličkovej 12, 841 05 Bratislava
e-mail: artur@changenet.sk

PČOLA - Regionálna environmentálna agentúra
Levočská 1/229, 064 01 Stará Ľubovňa
tel.: 052 / 432 10 90, 0915 173 730, 0915 324 539
web: www.pcola.speciales.sk, e-mail: pcola@sinet.sk

Vydal: ProPolis v spolupráci s Mestskou knižnicou v Piešťanoch

Kontakt: ProPolis, n.o., Hlboká 16, 921 01 Piešťany
web: www.propolis.sk, e-mail: propolis@propolis.sk
Mestská knižnica, Školská 19, 921 01 Piešťany
tel.: 033 / 772 59 82
web: www.kniznica.sk, e-mail: kniznica@kios.sk
2005

Agenda 21

Predstavuje najrozsiahlejší, najobsažnejší a najinštruktážnejší z dokumentov, prijatých na konferencii UNCED v Rio de Janeiro. Názov má vyjadrovať, že ide o agendu pre 21. storočie. Podrobne rozpracúva a do akčnej roviny premieta zásady obsiahnuté v Rio de Janeiro deklarácii. Agenda 21 sa považuje za prvý celosvetový dokument o uplatňovaní trvalo udržateľného rozvoja v rôznych sférach a na rôznych hierarchických úrovniach.

Pozostáva zo 40 kapitol, rozdelených do častí venovaných sociálnej a ekonomickej dimenzii, ochrane zdrojov a hospodáreniu s nimi, posilňovaniu úlohy hlavných skupín spoločnosti a realizačným prostriedkom. Jednotlivé programové oblasti Agendy 21 sa ďalej vnútorne členia na podkapitoly venované spravidla východiskovej situácii, navrhovaným cieľom a činnostiam, ako aj odporúčaným spôsobom realizácie, vrátane ich financovania. Ako sa zdôrazňuje v Preambule Agendy 21, tento dokument je vyjadrením celosvetového konsenzu a zodpovednosti prijatej na najvyššej úrovni za životné prostredie a rozvoj. Ako sa však vzápätí konštatuje, za úspešnú realizáciu Agendy 21 zodpovedajú predovšetkým jednotlivé vlády za podpory medzinárodného spoločenstva na čele s OSN.

Rámec pre implementáciu Agendy 21 majú predstavovať príslušné národné stratégie, plány, politiky a postupy. Národné i medzinárodné inštitúcie by mali v zmysle Agendy 21 vytvárať podmienky na čo najširšiu účasť verejnosti a na aktívne zapojenie mimovládnych organizácií a ďalších hlavných skupín verejnosti do procesu praktického uplatňovania odporúčaní Agendy 21, ako aj princípov a kritérií trvalo udržateľného rozvoja.

Miestna Agenda 21

(ďalej MA 21) je program trvalo udržateľného rozvoja pre 21. storočie, ktorý predstavuje súbor vzájomne sa podporujúcich komunitných aktivít pre obec alebo mikroregión. MA 21 sa prvýkrát spomína v kapitole 28 Agendy 21, dokumentu OSN, ktorý bol prijatý v júni 1992 v Rio de Janeiro na Konferencii o životnom prostredí a rozvoji za účasti 178 krajín sveta, vrátane Slovenska.

- predstavuje dlhodobý tvorivý proces, v ktorom samosprávy obcí, miest a mikroregiónov spolupracujú v partnerskom vzťahu s ostatnými hlavnými skupinami spoločnosti. Jedným z cieľov je vytvoriť akčný plán uplatňovania TUR na miestnej úrovni
- je efektívnym nástrojom na dosiahnutie TUR, pretože sa zakladá na reálnej práci a dobrej znalosti miestnych pomerov
- jej dlhodobým cieľom by malo byť dosiahnutie TUR pre obec alebo mikroregión a pochopenie globálneho významu miestnych rozhodnutí
- pri uplatňovaní MA 21 sa vychádza zo zásad robíť viac, avšak postupnými krokmi, používať viac zručností ako zdroje, byť menej náročný na spotrebu materiálu a pritom náročnejší na lepšie životné prostredie a kvalitu života

SLOVENSKO A AGENDA 21

Projekt "Podpora trvalo udržateľného rozvoja v Slovenskej republike" bol pokračovaním predchádzajúcej spolupráce troch organizácií (Rozvojového programu Organizácie spojených národov - United Nation Development Programme - UNDP, Ministerstva životného prostredia SR a Regionálneho environmentálneho centra Slovensko) z rokov 1997-1998. Išlo o projekt „Capacity 21“ zameraný na vybudovanie siete odborníkov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie

s cieľom realizácie princípov trvalo udržateľného rozvoja v SR a cieľov vyplývajúcich zo záväzkov prijatých na Konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji UNCED (Rio de Janeiro) v roku 1992.

Minister životného prostredia SR László Miklós a Josyane Chapelier, riaditeľka divízie UNDP pre krajiny strednej a východnej Európy a bývalé štáty Sovietskeho zväzu spoločne podpísali dňa 23. novembra 1998 dohodu o realizácii projektu "Podpora trvalo udržateľného rozvoja v Slovenskej republike".

Projekt sa realizoval v rokoch 1999-2001 s finančnou podporou UNDP v celkovom objeme viac ako 450 tis. USD a doplnkovými zdrojmi z rozpočtu MŽP SR v sume 1,2 mil. Sk. Garantom projektu bolo MŽP SR a jeho realizátorom Regionálne environmentálne centrum pre krajiny strednej a východnej Európy (REC Slovensko), ktoré bolo oslovené na základe predchádzajúcich skúseností s riadením projektov zameraných na trvalo udržateľný rozvoj na miestnej úrovni.

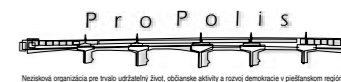
Ako vyplýva z názvu projektu, jeho hlavným cieľom bola predovšetkým podpora trvalo udržateľného rozvoja v Slovenskej republike ako neustále prebiehajúceho procesu, do ktorého by sa mali zapojiť všetky skupiny spoločnosti. Projekt mal 3 základné časti:

1. Vypracovanie Národnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja Slovenska.
2. Vypracovanie modelovej regionálnej Agendy 21 vo vybranom regióne Slovenska.
3. Program malých grantov pre mimovládne organizácie a samosprávy na podporu rozvoja aktivít zameraných na trvalo udržateľný rozvoj.

Rada vlády SR pre trvalo udržateľný rozvoj je poradným a koordinujúcim orgánom vlády Slovenskej republiky na uplatňovanie Agendy 21, zásad TUR a vyhodnocovanie ukazovateľov TUR na celoštátnej úrovni.

Úlohou Rady vlády je:

- koordinovať činnosti ministerstiev, ústredných orgánov štátnej správy a KÚ pri uplatňovaní Agendy 21, zásad TUR a vyhodnocovaní ukazovateľov TUR
- posudzovať previazanosť stratégií, koncepcií, odvetvových a regionálnych programov zo sociálnych, ekonomických a environmentálnych hľadísk
- prerokúvať závery procesu posudzovania vplyvov zásadných rozvojových koncepcií (v rôznych oblastiach), ako aj územno - plánovacej dokumentácie veľkých územných celkov a vybraných miest na životné prostredie a vyjadrovať sa k ich hodnoteniu
- prerokúvať návrhy všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na ŽP
- posudzovať vyhodnotenia ukazovateľov TUR v gescii jednotlivých rezortov a prerokúvať Správu o implementácii Agendy 21 v SR
- pomáhať vláde SR uplatňovať Agendu 21 a zásady TUR v medzinárodnom kontexte
- koordinovať aktivity SR vo väzbe na Komisiu OSN pre TUR a ďalšie orgány OSN

TUR

Trvalo udržateľný rozvoj je taký rozvoj ľudskej spoločnosti, ktorý dokáže naplniť potreby súčasnej generácie bez toho, aby ohrozil splnenie potrieb generácií nasledujúcich.

